

Gweinyddiaeth
Cyfiawnder

Diwygio'r Ddeddf Hawliau Dynol: Mesur Hawliau Modern

Ymgynghoriad i ddiwygio Deddf Hawliau Dynol 1998

Crynodeb Gweithredol

1. Mae'r ymgynghoriad hwn gan y llywodraeth yn nodi cynigion y llywodraeth i ddiwygio a disodli Deddf Hawliau Dynol 1998 gyda Mesur Hawliau, ac yn ceisio barn ar y cynigion hynny.
2. Rydym yn darparu crynodeb gweithredol o'r ddogfen yn Gymraeg a bydd cyfieithiad ohoni ar gael maes o law.

Cyflwyniad i ddiwygiadau arfaethedig y Llywodraeth

3. Roedd manifesto'r llywodraeth ar gyfer 2019 yn addo:

'[...] diweddarau'r Ddeddf Hawliau Dynol a'r gyfraith weinyddol i sicrhau cydbwysedd priodol rhwng hawliau unigolion, ein diogelwch cenedlaethol hanfodol a llywodraeth effeithiol.'

4. Byddwn yn diwygio'r Ddeddf Hawliau Dynol a basiwyd gan y llywodraeth Lafur yn 1998 ac yn adfer synnwyr cyffredin o ran cymhwyso hawliau dynol yn y DU. Byddwn yn parhau'n ffyddlon i egwyddorion sylfaenol hawliau dynol, yr ydym wedi ymrwymo

iddynt yn y Confensiwn Ewropeaidd gwreiddiol ar Hawliau Dynol ('y Confensiwn'). Bydd y Mesur Hawliau yn amddiffyn hawliau hanfodol, fel yr hawl i dreial teg a'r hawl i fywyd, sy'n rhan hanfodol o gymdeithas ddemocrataidd fodern. Ond byddwn yn gwyrddroi'r newid yn y genhadaeth sydd wedi golygu bod cyfraith hawliau dynol yn cael ei defnyddio at fwy a mwy o ddibenion, ac yn aml heb fawr o sylw i hawliau'r gymdeithas yn ehangach.

5. Bydd ein diwygiadau yn ffrwyno'r ehangu a'r chwyddo ar hawliau heb oruchwyliaeth a chydysniad democrataidd, a byddant yn rhoi mwy o sicrwydd cyfreithiol.
6. Cadarnhaodd Araith y Frenhines ym mis Mai 2021 y bydd y llywodraeth yn parhau i gynnal hawliau dynol a democratiaeth ledled y byd.
7. Bydd y Mesur Hawliau yn sicrhau bod cydbwysedd priodol yn cael ei daro rhwng hawliau unigolion, cyfrifoldeb personol a budd ehangach y cyhoedd. Bydd yn cryfhau rôl Goruchaf Lys y DU wrth arfer y swyddogaeth farnwrol, yn cadw uchelfreintiau democrataidd y Senedd wrth arfer y swyddogaeth ddeddfwriaethol, ac yn cefnogi uniondeb y DU, tra'n parchu'r setliadau datganoli.
8. Bydd y Mesur Hawliau yn dal i barchu rhwymedigaethau rhyngwladol y DU fel plaid i'r Confensiwn. Bydd y DU hefyd yn dal i gefnogi diwygiadau pellach i Lys Hawliau Dynol Ewrop yn Strasbwrg (a elwir yma hefyd yn Llys Strasbwrg), yn ogystal â system ehangach y Confensiwn. Mae hyn yn cynnwys gwreiddio ymhellach y diwygiadau y cytunwyd arnynt yn Natganiad Brighton 2012 a datganiadau diweddarach gan aelod-wladwriaethau Cyngor Ewrop, gyda'r bwriad o sicrhau bod Llys Strasbwrg yn delio'n effeithlon â'r achosion hynny nad ydynt wedi cael sylw effeithiol ar lefel genedlaethol. Mae Protocol Rhif 15 i'r Confensiwn, a ddaeth i rym eleni, yn gweithredu yn neilltuol Ddatganiad Brighton drwy ymgorffori yn y Confensiwn ei hun egwyddor sybsidiaredd ac athrawiaeth disgresiwn gwladol.

Diwygiadau arfaethedig y Llywodraeth

9. Mae ymgynghoriad y llywodraeth yn nodi'r etifeddiaeth gref o warchodaeth ar gyfer hawliau yn y DU, y bydd y diwygiadau arfaethedig yn adeiladu arnynt, y cyd-destun rhyngwladol y mae'r cynigion diwygio yn berthnasol iddo, a'r achos dros ddiwygio, gan gynnwys y ffyrdd y mae ymddiriedaeth y cyhoedd yn y fframwaith hawliau dynol wedi cael ei thanseilio. Mae cynigion y llywodraeth yn perthyn i nifer o gategoriâu, gyda'r nod o:
  - sicrhau bod ein traddodiadau cyfraith gyffredin a'n sofraniaeth Seneddol yn cael eu parchu, a chryfhau rôl Goruchaf Lys y DU;¹
  - rhoi ffocws cliriach ar ddiogelu hawliau sylfaenol;
  - atal ehangu hawliau'n raddol heb oruchwyliaeth ddemocrataidd briodol;

---

¹ Yn gyffredinol, ystyrir bod system gyfreithiol yr Alban yn 'gymysg', gyda dylanwadau cyfraith gyffredin cryfion a gwreiddiau yng nghyfraith Rufain hefyd.

- pwysleisio rôl cyfrifoldebau o fewn y fframwaith hawliau dynol; a
- hwyluso deialog gyda Strasbwrg, gan warantu ei rôl briodol i'r Senedd.

10. Yn benodol, bydd y Mesur Hawliau yn:

- cadw'r holl hawliau sylweddol sy'n cael eu gwarchod ar hyn o bryd o dan y Confensiwn a Deddf Hawliau Dynol 1998. Bydd rhai hawliau, fel yr hawl i ryddid mynegiant, yn cael eu cryfhau ac eraill, fel yr hawl i dreial gan reithgor, yn cael eu hychwanegu, gan adlewyrchu hanes a thraddodiadau penodol y DU;
- grymuso llysoedd domestig i gymhwyso hawliau dynol yng nghyd-destun y DU, gan ystyried ein traddodiadau cyfraith gyffredin a'n hymarfer barnwrol ymysg gwledydd cyfraith gyffredin eraill, nid cyfraith achosion Llys Strasbwrg yn unig, a chryfhau goruchafiaeth Goruchaf Lys y DU wrth benderfynu ar y dehongliad priodol o hawliau o'r fath;
- rhoi mwy o eglurder ynghylch dehongli hawliau penodol, fel yr hawl i barch at fywyd preifat a theuluol, drwy arwain llysoedd y DU i ddehongli'r hawliau a'u cydbwysu â buddiannau ein cymdeithas yn gyffredinol;
- gweithredu cam caniatâd, tebyg, ond nid union yr un fath, â'r rhai mewn canghennau eraill o'r gyfraith, i sicrhau nad yw achosion ffug yn tansilio ffydd y cyhoedd mewn hawliau dynol; a chryfhau disgrisiwn y llysoedd wrth roi rhwymedi am dorri hawliau dynol;
- atal gallu llysoedd y DU i ddefnyddio cyfraith hawliau dynol i osod 'rhwymedigaethau cadarnhaol' ar ein hawdurdodau cyhoeddus heb oruchwyliaeth ddemocrataidd briodol;
- sicrhau nad yw'n ofynnol i lysoedd y DU newid na dehongli deddfwriaeth yn groes i ewyllys ddemocrataidd y Senedd a fynegir yn glir;
- rhoi mwy o sicrwydd i awdurdodau cyhoeddus gyflawni'r swyddogaethau y mae'r Senedd wedi'u rhoi iddynt, heb ofni y bydd hyn yn eu gwneud yn agored i ymglyfreitha hawliau dynol costus;
- diogelu'r amddiffyniad hanfodol i'r hawl i fyw a'r gwaharddiad absoliwt ar artaith, gan gadarnhau na ddylai pobl gael eu rhyddhau i wynebu artaith (neu driniaeth neu gosb annynol neu ddiraddiol) dramor, tra'n sicrhau na ellir defnyddio hawliau eraill yn y Ddeddf i atal troseddwr a therfysgwyr difrifol rhag cael eu rhyddhau;
- cydnabod bod cyfrifoldebau'n bodoli ochr yn ochr â hawliau, ac y dylid adlewyrchu'r rhain yn y dull o gydbwysu hawliau cymwys a'r rhwymedïau sydd ar gael ar gyfer hawliadau hawliau dynol; a
- deddfu proses, sy'n canolbwyntio ar y Senedd, ar gyfer asesu goblygiadau dyfarniadau o Lys Strasbwrg ar gyfer y DU, gan gynnwys darparu 'tarian ddemocrataidd' sy'n cadw sofraniaeth Seneddol wrth arfer y swyddogaeth ddeddfwriaethol.

11. Rydym am amddiffyn ein lluoedd arfog rhag hawliadau hawliau dynol am weithredoedd sy'n digwydd dramor, ac osgoi'r ansicrwydd o gymhwyso rheolau gwahanol mewn ardal sydd eisoes yn dod o dan gyfraith gwrthdaro arfog. Felly, mae ein cynigion hefyd yn edrych ar sut y gallwn, gyda phartneriaid yn Strasbwrg, geisio mynd i'r afael â chymhwyso'r Confensiwn yn alldiriogaethol.
12. Mae'r llywodraeth yn ceisio barn ar agweddau allweddol ar y diwygiadau hyn. Mae ein cwestiynau wedi'u crynhoi isod. Rydym yn gofyn i ymatebion i'r ymgynghoriad hwn ein cyrraedd erbyn 8 Mawrth 2022. Mae manylion ynghylch sut i ymateb ar gael isod.
13. Ar ôl i ni dderbyn ac ystyried yr ymatebion, byddwn maes o law yn cyflwyno cynigion deddfwriaethol i'r Senedd i ddiwygio a disodli'r Ddeddf Hawliau Dynol gyda Mesur Hawliau.
14. Yn yr ymgynghoriad rydym wedi amlinellu trafodaeth gychwynnol ar effaith ein cynigion. Byddwn yn cynnal asesiad effaith llawn yn ôl yr angen, ar ôl i ni ystyried yr ymatebion i'r ymgynghoriad. Byddem yn croesawu unrhyw safbwyntiau a thystiolaeth am effeithiau posibl a fyddai'n ein helpu i wella'r asesiad hwnnw.

Holiadur

Byddem yn croesawu ymatebion i'r cwestiynau canlynol sydd wedi'u cynnwys yn y papur ymgynghori hwn.

I. Parchu ein traddodiadau cyfraith gyffredin a chryfhau rôl y Goruchaf Lys

Dehongli hawliau'r Confensiwn: adran 2 y Ddeddf Hawliau Dynol

Cwestiwn 1: Credwn y dylai'r llysoedd domestig allu defnyddio ystod eang o ddeddfau wrth wneud penderfyniadau ar faterion hawliau dynol. Byddem yn croesawu eich barn ar y cymalau drafft enghreifftiol a geir ar ôl paragraff 4 Atodiad 2 y ddogfen ymgynghori, fel ffordd o gyflawni hyn.

Sefyllfa'r Goruchaf Lys

Cwestiwn 2: Bydd y Mesur Hawliau'n nodi'n glir mai Goruchaf Lys y DU yw'r awdurdod barnwrol terfynol ar ein cyfreithiau o ran gweithredu hawliau dynol.

Sut gall y Mesur Hawliau gyflawni hyn orau gyda mwy o sicrwydd ac awdurdod na'r sefyllfa bresennol?

Treial gerbron Rheithgor

Cwestiwn 3: A ddylai'r hawl amodol i dreial gerbron rheithgor gael ei chydabod yn y Mesur Hawliau? Rhwch resymau.

Rhyddid Mynegiant

Cwestiwn 4: Sut y gellid diwygio'r sefyllfa bresennol o dan adran 12 y Ddeddf Hawliau Dynol i gyfyngu ar ymyrraeth â'r wasg a chyhoeddwy'r eraill drwy waharddebau neu ryddhad arall?

Cwestiwn 5: Mae'r llywodraeth yn ystyried sut y gallai gyfyngu'r cwmpas ar gyfer ymyrryd ag Erthygl 10 i amgylchiadau cyfyngedig ac eithriadol, gan ystyried yr ystyriaethau uchod. I'r perwyl hwn, sut y gellid rhoi arweiniad cliriach i'r llysoedd ynghylch y pwys mwyaf a roir ar Erthygl 10? Pa arweiniad y gallem ei gael o fodolau rhyngwladol eraill ar gyfer amddiffyn rhyddid mynegiant?

Cwestiwn 6: Pa gamau pellach y gellid eu cymryd yn y Mesur Hawliau i roi gwarchodaeth gryfach i ffynonellau newyddiadurwyr?

Cwestiwn 7: A oes unrhyw gamau eraill y gallai'r Mesur Hawliau eu cymryd i gryfhau'r amddiffyniad i ryddid mynegiant?

II. Adfer ffocws cliriach ar ddiogelu hawliau sylfaenol

Cyfnod caniatâd ar gyfer hawliadau hawliau dynol

Cwestiwn 8: Ydych chi'n credu y byddai amod bod yn rhaid i unigolion fod wedi dioddef 'anfanteision sylweddol' i ddwyn hawliad dan y Mesur Hawliau, fel rhan o gam caniatâd ar gyfer hawliadau o'r fath, yn ffordd effeithiol o sicrhau bod llysoedd yn canolbwyntio ar faterion hawliau dynol go iawn? Rhowch resymau.

Cwestiwn 9: A ddylai'r cam caniatâd gynnwys ail gymal 'pwysigrwydd cyhoeddus gwirioneddol' ar gyfer achosion eithriadol sy'n methu â bodloni'r trothwy 'anfanteision sylweddol', ond lle mae rheswm cryf iawn dros wrando'r achos serch hynny? Rhowch resymau.

Rhwymedïau Barnwrol: adran 8 y Ddeddf Hawliau Dynol

Cwestiwn 10: Ym mha ffordd arall y gallai'r llywodraeth sicrhau orau y gall y llysoedd ganolbwyntio ar achosion gwirioneddol o gam-drin hawliau dynol?

Ymrwymïadau cadarnhaol

Cwestiwn 11: Sut y gall y Mesur Hawliau fynd i'r afael â gosod ac ehangu rhwymedigaethau cadarnhaol i atal cyfreitha hawliau dynol costus rhag effeithio ar flaenoriaethau gwasanaethau cyhoeddus? Rhowch resymau.

III. Atal ehangu hawliau'n raddol heb oruchwyliaeth ddemocrataidd briodol

Parchu ewyllys y Senedd: adran 3 y Ddeddf Hawliau Dynol

Cwestiwn 12: Byddem yn croesawu eich barn ar yr opsiynau ar gyfer adran 3.

Opsiwn 1: Diddymu adran 3 a pheidio â rhoi dim yn ei lle.

Opsiwn 2: Diddymu adran 3 a rhoi darpariaeth yn ei lle, pan fydd amwysedd, y dylid dehongli deddfwriaeth yn gydnaws â'r hawliau yn y Mesur Hawliau, ond dim ond lle gellir dehongli mewn modd sy'n gyson â geiriad a phrif bwrpas y deddfwriaeth.

Byddem yn croesawu sylwadau ar yr opsiynau uchod, a'r cymalau enghreifftiol yn Atodiad 2 y ddogfen ymgynghori.

Cwestiwn 13: Sut gellid gwella rôl y Senedd o ran ymgysylltu â dyfarniadau adran 3 a chraffu arnynt?

Cwestiwn 14: A ddylid creu cronfa ddata newydd i gofnodi pob dyfarniad sy'n dibynnu ar adran 3 wrth ddehongli deddfwriaeth?

Pan fo deddfwriaeth yn anghydnaws â hawliau'r Confensiwn: adrannau 4 a 10 y Ddeddf Hawliau Dynol

Datganiadau o anghydnawsedd

Cwestiwn 15: A ddylai'r llysoedd allu gwneud datganiad o anghydnawsedd ar gyfer pob is-ddeddfwriaeth, fel y gallant ar hyn o bryd ar gyfer Deddfau Seneddol?

Cwestiwn 16: A ddylid ymestyn y cynigion ar gyfer gorchmynion diddymu gohiriedig a darpar orchmynion a gyflwynir yn y Mesur Adolygiadau Barnwrol a Llysoedd i bob achos dan y Mesur Hawliau lle canfyddir bod is-ddeddfwriaeth yn anghydnaws â hawliau'r Confensiwn? Rhowch resymau.

Gorchmynion unioni

Cwestiwn 17: A ddylai'r Mesur Hawliau gynnwys pŵer gorchymyn unioni? Yn benodol, a ddylai fod:

- yn debyg i'r hyn a geir yn adran 10 y Ddeddf Hawliau Dynol;
- yn debyg i'r hyn a geir yn y Ddeddf Hawliau Dynol, ond na ellir ei ddefnyddio i ddiwygio'r Mesur Hawliau ei hun;
- wedi'i gyfyngu'n unig i orchmynion unioni a wneir o dan y weithdrefn 'frys'; neu
- ei ddiddymu'n gyfan gwbl?

Rhowch resymau.

Datganiad Cydweddoldeb - Adran 19 y Ddeddf Hawliau Dynol

Cwestiwn 18: Byddem yn croesawu eich barn ar sut rydych chi'n credu y mae adran 19 yn gweithredu'n ymarferol, ac a oes achos dros newid.

Perthnasedd i Gymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon

Cwestiwn 19: Beth yw'r ffordd orau i'r Mesur Hawliau adlewyrchu gwahanol ddiddordebau, hanes a thraddodiadau cyfreithiol pob rhan o'r DU, gan gadw'r egwyddorion allweddol sy'n sail i Fesur Hawliau ar gyfer y DU gyfan?

Awdurdodau cyhoeddus: adran 6 y Ddeddf Hawliau Dynol

Cwestiwn 20: A ddylid cadw'r diffiniad presennol o awdurdodau cyhoeddus, neu a ellir darparu mwy o sicrwydd ynghylch pa gyrrff neu swyddogaethau sy'n cael eu cynnwys? Rhowch resymau.

Cwestiwn 21: Hoffai'r llywodraeth roi mwy o hyder i awdurdodau cyhoeddus i gyflawni eu swyddogaethau o fewn terfynau cyfraith hawliau dynol. Pa un o'r opsiynau canlynol yn lle adran 6(2) fyddai orau gennych chi? Esboniwch eich rhesymau.

Opsiwn 1: darpariaeth sy'n sicrhau, lle bynnag y bo awdurdodau cyhoeddus yn amlwg yn gweithredu deddfwriaeth sylfaenol, nad ydynt yn gweithredu'n anghyfreithlon; neu

Opsiwn 2: cadw'r eithriad presennol, ond mewn ffordd sy'n adlewyrchu'r newidiadau i'r ffordd y gellir dehongli deddfwriaeth a drafodir uchod yn adran 3.

Awdurdodaeth alldiriogaethol

Cwestiwn 22: O ystyried yr uchod, byddem yn croesawu eich barn ar y dull mwyaf priodol o fynd i'r afael ag awdurdodaeth alldiriogaethol, gan gynnwys y tensiwn rhwng cyfraith gwrthdaro arfog a'r Confensiwn mewn perthynas â gwrthdaro arfog alldiriogaethol.

Hawliau cyfyngedig ac amodol

Cwestiwn 23: I ba raddau y mae defnyddio'r egwyddor 'cymesuredd' wedi arwain at broblemau, yn ymarferol, dan y Ddeddf Hawliau Dynol?

Dymunwn ddarparu mwy o arweiniad i'r llysoedd ar sut i gydbwysu hawliau amodol a chyfyngedig. Pa un o'r opsiynau isod, yn eich barn chi, yw'r ffordd orau o gyflawni hyn? Rhowch resymau.

Opsiwn 1: Egluro, pan fydd y llysoedd yn penderfynu, a yw ymyrryd â hawl amodol yn 'angenrheidiol' mewn 'cymdeithas ddemocrataidd', y dylid rhoi pwys mawr ar ddeddfwriaeth sy'n cael ei deddfu gan y Senedd, wrth benderfynu beth sy'n cael ei ystyried yn 'angenrheidiol'.

Opsiwn 2: Ei gwneud yn ofynnol i'r llysoedd roi pwys mawr ar farn a fynegwyd gan y Senedd, wrth asesu budd y cyhoedd, er mwyn pennu pa mor gydnaws yw deddfwriaeth, neu weithredoedd gan awdurdodau cyhoeddus wrth gyflawni eu dyletswyddau statudol neu ddyletswyddau eraill, ag unrhyw hawl.

Byddem yn croesawu eich barn ar yr opsiynau uchod, a'r cymalau drafft ar ôl paragraff 10 yn Atodiad 2 y ddogfen ymgynghori.

Alltudio er budd y cyhoedd

Cwestiwn 24: Sut y gallwn sicrhau nad yw alltudiadau sydd er budd y cyhoedd yn cael eu rhwystro gan hawliadau hawliau dynol? Pa un o'r dewisiadau isod, yn eich barn chi, fyddai'r ffordd orau o gyflawni'r amcan hwn? Rhowch resymau.

Opsiwn 1: Darparu na all rhai hawliau yn y Mesur Hawliau atal categori penodol o unigolyn rhag cael ei alltudio, er enghraifft, ar sail trothwy penodol fel hyd ei gyfnod yn y carchar.

Opsiwn 2: Darparu na all rhai hawliau ond atal alltudio lle darperir ar gyfer hynny mewn cynllun deddfwriaethol sydd wedi'i gynllunio'n benodol i gydbwysu budd cryf y cyhoedd o ran alltudio yn erbyn hawliau o'r fath.

Opsiwn 3: Darparu na ellir gwrthdroi penderfyniad i alltudio, oni bai ei fod yn amlwg yn ddiffygiol, gan atal y llysoedd rhag rhoi eu barn yn lle barn yr Ysgrifennydd Gwladol.

Mudo anghyfreithlon ac afreolaidd

Cwestiwn 25: Gan ddal i barchu ein rhwymedigaethau rhyngwladol, sut y gallem fynd i'r afael yn fwy effeithiol, ar y lefelau domestig a rhyngwladol, â'r rhwystrau sy'n deillio o'r Confensiwn a'r Ddeddf Hawliau Dynol i fynd i'r afael â'r heriau sy'n gysylltiedig â mudo anghyfreithlon ac afreolaidd?

Rhwymedïau a'r budd ehangach i'r cyhoedd

Cwestiwn 26: Credwn y gallai'r Mesur Hawliau nodi nifer o ffactorau wrth ystyried pa bryd y dyfernir iawndal a faint. Mae'r rhain yn cynnwys:

- yr effaith ar ddarparu gwasanaethau cyhoeddus;
- i ba raddau y cafodd y rhwymedigaeth statudol ei chyflawni;
- hyd a lled y toriad; a
- lle'r oedd yr awdurdod cyhoeddus yn ceisio gweithredu darpariaethau penodol, neu ddiben clir, deddfwriaeth.

Pa rai o'r ystyriaethau uchod ddylai gael eu cynnwys yn eich barn chi? Rhowch resymau.

IV. Pwysleisio rôl cyfrifoldebau o fewn y fframwaith hawliau dynol

Cwestiwn 27: Credwn y dylai'r Mesur Hawliau gynnwys rhywfaint o sôn am gyfrifoldebau a/neu ymddygiad hawlwr, ac y gellid defnyddio'r system rwymedïau yn y cyswllt hwn. Pa un o'r dewisiadau canlynol fyddai'n cyflawni hyn orau? Rhowch resymau.

Opsiwn 1: Darparu y gellir lleihau neu ddileu iawndal oherwydd ymddygiad yr ymgeisydd sydd wedi'i gyfyngu'n benodol i amgylchiadau'r hawliad.

Opsiwn 2: Darparu y gellir lleihau'r iawndal yn rhannol neu'n llawn oherwydd ymddygiad ehangach yr ymgeisydd, ac a ddylid cael unrhyw gyfyngiadau, dros dro neu fel arall, gyda golwg ar yr ymddygiad sydd i'w ystyried.

V. Hwyluso ystyried Strasbwrg a deialog gyda Strasbwrg, gan warantu priod rôl y Senedd

Cwestiwn 28: Byddem yn croesawu sylwadau ar yr opsiynau uchod, ar gyfer ymateb i ddyfarniadau croes Strasbwrg, yng ngoleuni'r cymal drafft enghreifftiol ym mharagraff 11 Atodiad 2 y ddogfen ymgynghori.

Effeithiau

Cwestiwn 29: Hoffem gael eich barn ac unrhyw dystiolaeth neu ddata a allai fod gennych am unrhyw effeithiau posibl a allai godi o ganlyniad i'r Mesur Hawliau arfaethedig. Yn enwedig felly:

- a. Beth, yn eich barn chi, yw costau a manteision tebygol y Mesur Hawliau arfaethedig? Rhowch resymau a darparwch dystiolaeth fel y bo'n briodol.
- b. Beth yn eich barn chi yw'r effeithiau ar gydraddoldeb ar unigolion sydd â nodweddion gwarchoddedig penodol ym mhob un o'r opsiynau arfaethedig ar gyfer diwygio? Rhowch resymau a darparwch dystiolaeth fel y bo'n briodol.
- c. Sut y gellid lliniaru unrhyw effeithiau negyddol? Rhowch resymau a darparwch dystiolaeth fel y bo'n briodol.

Diolch i chi am gymryd rhan yn yr ymarfer ymgynghori hwn.

Gwybodaeth amdanoch chi

Defnyddiwch yr adran hon i gyflwyno gwybodaeth amdanoch chi

Enw llawn	
Y math o sefydliad neu ym mha rinwedd yr ydych yn ymateb i'r ymarfer ymgynghori hwn (e.e. aelod o'r cyhoedd ayb.)	<ul style="list-style-type: none"> • Academyddion • Cymdeithasau • Adrannau / Asiantaethau y Llywodraeth • Aelod o'r Cyhoedd / fel Unigolyn • Grŵp Iechyd ac Anabledd • Gweinyddiaethau Datganoledig • Sefydliad Cydraddoldebau • Sefydliad Hawliau Dynol • Cwmni Cyfreithiol / Grŵp Cyfreithiol • Undebau • Pleidiau gwleidyddol • Milwrol, yr heddlu neu garchardai • Cyrff a mudiadau gwirfoddol <ul style="list-style-type: none"> • Os ydych chi, sut yw'r ffordd orau o ddisgrifio eich mudiad [e.e. cenedlaethol, lleol, cymunedol, gan ac ar gyfer]? • Arall (rhowch fanylion)
Dyddiad	
Ym mha ranbath ydych chi?	<ul style="list-style-type: none"> • Gogledd-ddwyrain Lloegr • Gogledd-orllewin Lloegr • Swydd Efrog / Humberside • Dwyrain Canolbarth Lloegr • Gorllewin Canolbarth Lloegr • Cymru • East Anglia • De-ddwyrain Lloegr • De-orllewin Lloegr • Llundain Fwyaf • Yr Alban • Gogledd Iwerddon • Arall (rhowch fanylion) • Ddim eisiau dweud
Enw'r cwmni/sefydliad (os yw'n berthnasol):	

Diwygio'r Ddeddf Hawliau Dynol: Mesur Hawliau Modern
Crynodeb Gweithredol

Cyfeiriad	
Cod post	
Os hoffech chi i ni gydnabod ein bod wedi derbyn eich ymateb, ticiwch y blwch hwn	☐ (ticiwch y blwch)
Y cyfeiriad y dylid anfon y gydnabyddiaeth iddo, os yw'n wahanol i'r uchod	

Os ydych chi'n cynrychioli grŵp, dywedwch wrthym beth yw enw'r grŵp a rhowch grynoded o'r bobl neu'r sefydliadau rydych chi'n eu cynrychioli.

Manylion cyswllt/Sut i ymateb

Cyflwynwch eich ymateb erbyn 8 Mawrth 2022 drwy lenwi'r ffurflen ymateb ar-lein sydd ar gael yma: <https://consult.justice.gov.uk/human-rights/human-rights-act-reform>

Neu, gallwch hefyd anfon eich ymateb drwy'r post neu e-bost at:

Y Tîm Hawliau Dynol

Y Weinyddiaeth Gyfiawnder

Cyfarwyddiaeth Polisi Rhyngwladol, Hawliau a Chyfansoddiadol

102 Petty France

Llundain SW1H 9AJ

Ffôn: 020 334 3555

E-bost: HRAreform@justice.gov.uk

Cwynion neu sylwadau

Os oes gennych unrhyw gwynion neu sylwadau am y broses ymgynghori, dylech gysylltu â'r Weinyddiaeth Gyfiawnder yn y cyfeiriad uchod.

Copiau ychwanegol

Mae copïau papur ychwanegol o'r ymgynghoriad hwn ar gael o'r cyfeiriad hwn ac mae hefyd ar gael ar-lein yn <https://consult.justice.gov.uk/>.

Gallwch ofyn am fersiynau o'r cyhoeddiad hwn mewn fformatiau eraill gan HRAreform@justice.gov.uk

Cyhoeddi ymateb

Bydd papur yn crynhoi'r ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yn cael ei gyhoeddi maes o law. Bydd y papur ymateb ar gael ar-lein yn <https://consult.justice.gov.uk/>.

Grwpiau cynrychioladol

Gofynnir i grwpiau cynrychioladol roi crynodeb o'r bobl a'r sefydliadau y maent yn eu cynrychioli wrth ymateb.

Cyfrinachedd

Efallai y bydd gwybodaeth a ddarperir mewn ymateb i'r ymgynghoriad hwn, gan gynnwys gwybodaeth bersonol, yn cael ei chyhoeddi neu ei datgelu yn unol â'r cyfundrefnau mynediad at wybodaeth (y rhain yn bennaf yw Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000, Deddf Diogelu Data 2018, y Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data (GDPR y DU) a Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol 2004).

Os ydych am i'r wybodaeth a ddarperir gennych gael ei thrin yn gyfrinachol, dylech fod yn ymwybodol, o dan y Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth, bod Cod Ymarfer statudol y mae'n rhaid i awdurdodau cyhoeddus gydymffurfio ag ef ac sy'n delio, ymysg pethau eraill, â rhwymedigaethau cyfrinachedd. Oherwydd hyn, byddai'n fuddiol pe gallech esbonio wrthym pam eich bod yn credu bod yr wybodaeth a ddarparwyd gennych yn gyfrinachol. Os ydym yn derbyn cais i ddatgelu'r wybodaeth, rhoddwn ystyriaeth lawn i'ch esboniad, ond ni allwn addo y gellir cynnal cyfrinachedd dan bob amgylchiad. Ni ystyrir ymwadiad cyfrinachedd awtomatig a gynhrychir gan eich system TG chi, ynddo'i hun, yn un sy'n rhwymo'r Weinyddiaeth.

Bydd y Weinyddiaeth yn prosesu eich data personol yn unol â'r Ddeddf Diogelu Data, a gan amlaf, bydd hyn yn golygu na chaiff eich data personol eu datgelu i drydydd partïon.